

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ ТА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА**

«Затверджую»

Декан ФПО _____ доц. Петрина Р. Л.

«_____» _____ 2022 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни:

«Теорія і практика акторської майстерності»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

За спеціальністю 024 «Хореографія»

Галузі знань 02 «Культура і мистецтво»

Кваліфікація: магістр хореографії

Освітньо-професійна програма – Хореографія

Рік підготовки – 5,

Семестр – 10,

Обсяг – 90 год., з них: аудиторних – 30 (лекційних – 6 год., практичних – 24 год.); самостійної роботи студента – 60 год.

Програму розглянуто і затверджено
на засіданні кафедри хореографії та
мистецтвознавства

протокол № 1 від __31
серпня_2022р.

Зав. кафедри проф., канд. пед. наук

_____ В.Ю.Сосіна

Навчальна програма з дисципліни «Теорія і практика акторської майстерності» для студентів 5 курсу ФПО спеціальності 024 Хореографія

10 семестр (денна форма навчання),

Розробник: професор, канд. пед. наук Сосіна В.Ю.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри хореографії та мистецтвознавства

Протокол від «31» серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри хореографії та мистецтвознавства

(підпис)

(Сосіна В.Ю.)

(прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету педагогічної освіти

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Голова _____

(підпис)

(_____)

(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

Програма вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика акторської майстерності» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 024 Хореографія.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні, практичні та методичні основи акторської майстерності у хореографії.

Міждисциплінарні зв'язки: «Теорія і методика викладання хореографічних дисциплін», «Імпровізація», «Мистецтво балетмейстера», «Сучасні напрямки танцювального мистецтва», «Методика роботи спортивного хореографа», «Організація і методика ансамблевої роботи».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Акторська майстерність в галузі хореографічного мистецтва.
2. Практичні аспекти навчання акторської майстерності в танці.
3. Втілення системи К. Станіславського у хореографічне мистецтво.

Головним завданням курсу є практичне й теоретичне володіння всіма аспектами майстерності актора, а саме: органікою, увагою, темпераментом, словесною та фізичною дією, контактом з партнером і залом, акторською етикою і естетикою, аналізом драматургічного матеріалу, словом, пластикою, ритмікою, знатися на теорії світового та вітчизняного театру, кінематографу і культури загалом.

Дисципліна «Теорія і практика акторської майстерності» у хореографії є важливою фаховою дисципліною для майбутніх артистів, викладачів, балетмейстерів. Лекційні, лабораторні заняття: акторські тренінги, етюди та репетиції доповнюються індивідуальною роботою зі студентами. Використовуються методи театральної драми за системою К. Станіславського, В. Мейєрхольда, Л. Курбаса тощо.

Мета дисципліни – ознайомити студентів з законами та прийомами акторської майстерності, долучити ці знання та вміння до професійного «багажу» майбутнього керівника хореографічного колективу, навчити творчо їх втілювати у хореографічній діяльності.

Завдання курсу:

- вивчити та засвоїти основні особливості акторської діяльності та взаємозв'язок з хореографічним мистецтвом;
- ознайомити з головними принципами та компонентами системи К. С. Станіславського;
- допомогти у оволодінні елементами акторської техніки і технології, специфікою їх використання в хореографії;
- розвинути практичні постановочні та виконавчі якості та вміння, необхідні хореографу в роботі над танцювальною постановкою різних жанрів і стилів.

У результаті вивчення курсу студенти повинні **знати:**

- історію та понятійно-категоріальний апарат театального мистецтва;
- художній метод роботи актора за К. Станіславським, Л. Курбасом;
- драматичний репертуар світового та українського театру;
- етику та естетику театральної драми в хореографії.

Уміти:

- вдало виконувати вправи на увагу та координацію, акторські етюди;
- вміти працювати з гримом, світлом на різних сценічних майданчиках:

- вдало передавати художній образ засобами акторської майстерності в танці;
- вдало виконувати роботу в дуеті, ансамблі через принцип візуального контакту з людиною та простором;
- вдало застосовувати танцювально-симфонічний принцип акторської майстерності в хореографії.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни: 90 год. / 3 кредити ECTS.

Змістовий модуль 1. Акторська майстерність у галузі хореографічного мистецтва.

Тема 1. *Поняття і специфіка акторської майстерності*

Поняття акторської майстерності, значення акторської майстерності у різних галузях мистецтва. З історії виникнення акторської майстерності. Основи акторської майстерності. Значення і специфіка акторського тренінгу. Зміст і форми акторської майстерності в хореографії. Значення розробок теорії виразного жесту Ф. Дельсарта, системи ритмічного виховання Ж. Далькроза, теорії виразного танцю Р. Лабана та ін.

Тема 2. *Акторська майстерність у танці*

Навчальна програма з акторської майстерності для дітей у жанрі хореографії. Методичні рекомендації в галузі проведення занять з акторської майстерності для танцюристів. Причини невдалих постановок та методи їх уникнення. Вивчення мови пластики та жестикуляції. Зняття «м'язових затисків» та значення цього прийому.

Змістовий модуль 2. Втілення системи К. Станіславського у хореографічне мистецтво.

Тема 3. *Елементи акторської майстерності в контексті «Системи К.С. Станіславського»*

Структура «Системи К.С. Станіславського». Природні закони творчості, які піддаються свідомому освоєнню. Елементи акторської майстерності, їх послідовність і взаємозв'язок: увага, уява, фантазія, почуття правди і віра, спілкування, взаємодія, емоційна пам'ять, м'язова свобода, дія, логіка і послідовність, метод фізичних дій, внутрішнє сценічне почуття та інші. Єдність психічного і фізичного в акторському творчості. «Тренінг і муштра». Вправи за системою К. Станіславського.

3. Рекомендована література.

1. Брехт Б. Про мистецтво театру / Б. Брехт. – К.: Мистецтво, 1977. – 364с.
2. Кордон М. В. Українська та зарубіжна культура : навч. посібник / М. В. Кордон. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 584 с.
3. Ремез О. Я. Мізансцена – мова режисера / О. Я. Ремез. – К. : Мистецтво, 1970. – 131с.
4. Станіславський К.С. Робота актора над собою: В 2-х частинах / К.С. Станіславський. – К. : Мистецтво, 1953. – 671с.
5. Терещенко М. С. Режисер і театр / М. С. Терещенко. – К. : Мистецтво, 1971. – 158с.

4. Інформаційні ресурси.

1. Прийоми акторської майстерності та імпровізаційні вправи на заняттях із сценічного руху як одна з умов самореалізації учнів вокально-хорового відділення: http://osvita.ua/school/lessons_summary/upbring/37435

2. Книги, статті, підручники з майстерності актора, сценічному руху тощо:

<https://youtu.be/fgfui4NYpCg>

<https://youtu.be/mnP8Nn3uck0>

Методи контролю

- Опитування на семінарських заняттях (середнє)– 0-15 балів
- Виконання самостійної роботи (реферат)– 0-20 балів
- Матеріали самопідготовки – 0-20
- Поточний залік – 0-45 балів

Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2				
T1	T2	T	T	T	T3	T	T	T..	100
25	25	-	-	-	50	-	-	-	

T1, T2 ... – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ТА ЗАВДАННЯ для заліку:

1. Дайте визначення поняттю «акторська майстерність».
2. Як можна застосовувати акторську майстерність у різних галузях мистецтва? Наведіть приклади.
3. Як Ви розумієте поняття «акторська майстерність» у хореографії?
4. Що таке «м'язовий затиск» і яким чином його можна позбутися?
5. Для чого в хореографії потрібна пластика рук?
6. Дайте визначення поняттю «жест». Назвіть види жестів.
7. Охарактеризуйте жести, що використовують у різних видах танцювального мистецтва.
8. Назвіть складові частини системи К. С. Станіславського та розкрийте їх сутність.
9. Перерахуйте основні принципи системи К. С. Станіславського.
10. Розкрийте поняття «надзавдання».
11. Що таке «наскрізна дія»?
12. Перелічіть елементи внутрішньої техніки актора.
13. Перелічіть елементи зовнішньої техніки актора.
14. Розкрийте зміст основних понять «системи» Станіславського: - «фізичне самопочуття» - «темпоритм» - внутрішній конфлікт».
15. У чому полягає основний закон акторської творчості за Станіславським?
16. Розкрийте поняття «мистецтво переживання».
17. Як розвинути акторську майстерність?
18. Яким чином застосовують методикку К. Станіславського у хореографії?
19. Історичні аспекти виникнення акторської майстерності?
20. Внесок Ф. Дельсарта, Е.Ж. Далькроза, А. Дункан у становлення і розвиток акторської майстерності?
21. Що таке «сценічна уява», «фантазія»?
22. Розкрийте поняття «запропоновані обставини».
23. Що таке «сценічна увага» та «мале коло уваги»?
24. Які ви знаєте види «уваги»?
25. Як розуміти поняття «сценічна взаємодія»?

13. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Залік у 10 семестрі

5. Засоби діагностики успішності навчання

- Опитування на семінарських заняттях;
- Виконання практичних вимог;
- Виконання самостійної роботи (постановка спортивної композиції);
- Матеріали самопідготовки;
- Поточний залік;

14. Засоби діагностики успішності навчання

- Опитування на семінарських заняттях;
- Виконання практичних вимог;
- Виконання самостійної роботи (реферат);

- Матеріали самопідготовки;
- Поточний залік;
- Підсумковий залік.